

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จังหวัดชุมพร
Participation of Local Administrative Organizations in Dengue Hemorrhagic Fever Prevention and Control in Chumphon Province

สำราญ ไชยชนะ^{1,2}, บุษราคัม สิงห์ชัย¹ และบัวตัน เจริญอารมณ์¹

¹ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

² 259/8 ตำบลท่าตะเภา อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร 86000 โทรศัพท์: 080 5367018 E-mail : samran.chaichana@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จังหวัดชุมพร และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จังหวัดชุมพร กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารองค์กรและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชุมพร รวมแห่งละ 2 คน จำนวน 78 แห่ง รวมจำนวน 156 คนโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดทำแผนงานป้องกันโรค รองลงมา คือ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ และด้านการให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ 2) ปัจจัยการสนับสนุนกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสรุปบุคลากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกในระดับมาก แต่ไม่เคยออกตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดังนั้นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควรตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติงานโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมในการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกให้มากขึ้น เพื่อให้ความรู้กับประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกได้

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การดำเนินงาน, โรคไข้เลือดออก

Abstract

The purposes of this research were to: 1) examine participation of local administrative organizations in Dengue Hemorrhagic Fever prevention and control in Chumphon Province, and 2) determine relationship between supportive factors and participation of local administrative organizations in Dengue Hemorrhagic Fever prevention and control in Chumphon Province. The samples were 156 participants selected from administrators and permanent secretaries, two personnel from each, of 78 local administrative organizations. A questionnaire was used for data collection. The data were analyzed in frequency, percentage, means, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The

research results revealed that: 1) The participation of local administrative organizations in Dengue Hemorrhagic Fever prevention and control in Chumphon Province was at a high level, ranging from the higher mean score as the aspect of making plan for the fever prevention, allocating budget, and providing hygienic practice and public relation respectively. 2) The supportive factors were related to participation of the local administrative organization in Chumphon Province in Dengue Hemorrhagic Fever prevention and control at a low level with a .05 significant level. This research findings indicated that the personnel working in the local administrative organizations in the province were knowledgeable in Dengue Hemorrhagic Fever prevention at a high level but never went out to check and followed up the fever prevention and control practices in the their responsive areas. Therefore, the authorized administrators should encourage them to do more effective work by having them trained in seminars of Dengue Hemorrhagic Fever prevention and control as well as provide the people knowledge to be able to prevent Dengue Hemorrhagic Fever by themselves.

Keywords: participation, control, Dengue Hemorrhagic Fever

1. บทนำ

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกในประเทศไทยระบาดสูงเมื่อปี 2530 จากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข โดยมีผู้ป่วยถึง 174,285 ราย อัตราป่วย 325.13 ต่อแสนประชากร แนวโน้มการระบาดเป็นแบบปีเว้นปี หรือปีเว้น 2 ปี สังเกตจากอัตราป่วย ปี 2541 อัตราป่วย 213.68 ต่อประชากรแสนคน ปี 2544 อัตราป่วย 225.07 ต่อประชากรแสนคน และปี 2545 อัตราป่วย 183.52 ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 5-9 ปี รองลงมาคือกลุ่มอายุ 10-14 ปี ส่วนใหญ่เป็นเด็กวัยเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นและเกิดขึ้นในทุกจังหวัด [1]

การดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน โรงเรียน วัด หน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคอย่างจริงจังและต่อเนื่อง การดำเนินการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกจะต้องดำเนินการควบคุมโรคทันทีที่มีผู้ป่วยในชุมชนและถูกต้องตามทฤษฎี เพื่อให้การควบคุมโรคมีประสิทธิภาพ ตามแนวทางการประเมินผลตามตัวชี้วัดงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก [2] โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่สามารถดำเนินการได้ตามบทบาทหน้าที่และมีงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องความรู้ที่ถูกต้อง มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการวางแผนงานในการป้องกันโรคการติดต่อ ประชาคมหมู่บ้าน การจัดทำแผนซื้อสารเคมีและเครื่องพ่นยาฆ่า การสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมการระบาดของโรค การจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหรือกลไกของประชาชนที่สำคัญมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเป็นกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนและเป็นผู้ที่ประชาชนให้ความนับถือเลือกตั้งเข้ามาตลอดจนเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นนั้นจึงมีความเข้าใจปัญหาอุปสรรคต่างๆ ของพื้นที่ได้ดีที่สุดการที่จะชักชวนให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาในเชิงปฏิบัติมีประสิทธิภาพและครอบคลุม [3]

การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพรที่ผ่านมาพบว่าปัจจุบันการระบาดของโรคไข้เลือดออกในจังหวัดชุมพรยังคงเป็นปัญหา การดำเนินงานที่ผ่านมาจึงไม่มีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการป้องกันและการควบคุมโรคยังไม่มีผลชัดเจนในการวางแผนการดำเนินงาน การตั้งงบประมาณในการสนับสนุน การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก การควบคุมการแพร่ระบาดของโรคไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันเวลาและถูกต้องตามมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณการป้องกันและควบคุมโรคยังไม่เพียงพอ การประสานงานของหน่วยงานสาธารณสุขกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างไร แต่ยังไม่มีความชัดเจน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก เพื่อให้การป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของจังหวัดชุมพรมีประสิทธิภาพ และประชาชนปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออก

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จังหวัดชุมพร

2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยสนับสนุนกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จังหวัดชุมพร

3. แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 แนวคิด ทฤษฎี ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน แนวคิดโรคไข้เลือดออก และข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดชุมพร

3.2 กรอบแนวคิดการวิจัย ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีปัจจัยสนับสนุน ด้านความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านบทบาทหน้าที่ผู้บริหารและการจัดการทรัพยากรและงบประมาณ มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และนำแนวคิดการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก มากำหนดเป็นตัวแปรตาม

4. วิธีดำเนินงาน

4.1 ระยะเวลาการดำเนินการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัยระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2552 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2553

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร จำนวน 78 แห่ง โดยให้ผู้บริหารและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพร จำนวน 256 คน ทำการคำนวณขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเนได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 156 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสนับสนุน ประกอบไปด้วย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และจำนวนประชากรที่รับผิดชอบ

2) ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ด้านความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านบทบาทหน้าที่ผู้บริหาร และด้านการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ

4.3.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วยไปด้วย การจัดทำแผนงานป้องกันโรค การสนับสนุนงบประมาณ การฝึกอบรม การให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ และการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และจำนวนประชากรที่รับผิดชอบ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ด้านความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านบทบาทหน้าที่ผู้บริหาร และด้านการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ จำนวน 32 ข้อ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ประกอบด้วย การจัดทำแผนงานป้องกันโรค การสนับสนุนงบประมาณ การฝึกอบรม การให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ และการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ จำนวน 24 ข้อ ลักษณะคำถามแบบปลายปิด

4.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีของนักวิจัยและนำมาสร้างเครื่องมือ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ จากนั้นนำเครื่องมือไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รูปแบบ (Format) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) ได้ค่าเท่ากับ 1.00 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก เท่ากับ 0.787 นำแบบสอบถามและแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาต่อไป

4.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยเป็นแบบจำแนกความหมายระดับ (Semantic Differential) เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยยึดเกณฑ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ของลิเคิร์ต ดังนี้ การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแบบมาตรวัด 3 ระดับ ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแปลความหมายค่าเฉลี่ยใช้เกณฑ์ดังนี้

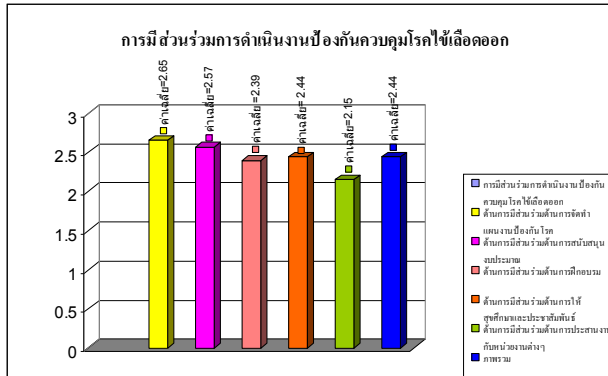
ค่าเฉลี่ย 2.34-3.00 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 31.67-2.33 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 21.00-1.66 หมายถึง ระดับน้อย

5. ผลการศึกษา

5.1 การมีส่วนร่วมการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

ปัจจัยสนับสนุน	มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานป้องกันโรค	มีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณ	มีส่วนร่วมด้านการฝึกอบรม	มีส่วนร่วมให้ข้อมูลที่ศึกษาและประชาสัมพันธ์	มีส่วนร่วมการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ	รวม
1. ด้านความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก						
2. ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	0.008	0.011	0.047	0.131	0.014	0.099
3. ด้านบทบาทหน้าที่ผู้บริหาร	0.347*	0.067	0.057	0.017	0.093	0.181*
4. ด้านการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ	0.077	0.307*	0.090	0.109	0.051	0.225*
รวม	0.151	0.125	0.130	0.140	0.087	0.100
รวม	0.385*	0.212*	0.154	0.034	0.135	0.285*

6. การอภิปรายผล

การวิจัยการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก จังหวัดชุมพร มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

6.1 การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการจัดทำแผนงานป้องกันโรค รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนงบประมาณ และด้านการมีส่วนร่วมด้านการให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของปวิวรรณ์ แสงพิทักษ์ [4] ศึกษาการมีส่วนร่วมในโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในโครงการป้องกันโรคไข้เลือดออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูงทุกด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินผล

6.2 ปัจจัยการสนับสนุนกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก โดยรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านบทบาทหน้าที่ผู้บริหารเป็น

อันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ข้อมูล ส่วนด้านความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกและด้านการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภพธร จิตมั่น [5] ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม: ศึกษาเฉพาะกรณีสภาเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยทางด้านการได้รับการฝึกอบรมของสมาชิกสภาเทศบาลมีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมหลักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสมาชิกสภาเทศบาลที่เคยได้รับการฝึกอบรมจะมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าสมาชิกสภาเทศบาลที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

7.1.1 ผู้บริหารองค์กรและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในด้านสามารถประสานงานกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก และเจ้าหน้าที่ของ อบต./เทศบาลควรสามารถเป็นที่พึ่งของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกได้

7.1.2 ผู้บริหารองค์กรและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการจัดสรรงบประมาณของอบต./เทศบาลในการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกมีทุกปี และจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ รวมทั้งควรมีการพิจารณาแนวทางในการจัดหาสิ่งสนับสนุนและเคมีภัณฑ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน

7.1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมสนับสนุนการได้จัดทำแผนข้อหายากจัดลูกน้ำยุงลาย สนับสนุนงบประมาณแก่เจ้าหน้าที่ในการทำเอกสาร/แผนพับประชาสัมพันธ์ รวมทั้งควรมีการจัดทำแผนอบรมเรื่องโรคไข้เลือดออกให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงเพื่อการป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชน และควรประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก

7.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

7.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีปัจจัยใดบ้าง เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับใช้ในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้มากขึ้น

7.2.2 ควรมีการศึกษาเจาะลึกเกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของชาวบ้าน

7.2.3 ควรมีการศึกษาความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติในการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่หน่วยควบคุมโรคติดต่ออำเภอแมลง

8. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ นายอวยชัย สุขแก้ว นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษนางบุญญาภา เครือวรรณ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชุมพร นายวิชาญ ไชยแขวง สาธารณสุขอำเภอพะโต๊ะ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยทุกท่านที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถามที่กรุณาสะดวกอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำ ในการทบทวนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารองค์กรและปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชุมพรทุกท่าน ที่เสียสละและให้ร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิจัยครั้งนี้

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12. *เฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก*. สงขลา : สำนักงาน. 2551.
- [2] สำนักโรคติดต่ออายุแม่แลง. *รายงานการเฝ้าระวังโรคติดต่ออายุแม่แลง*. กรุงเทพฯ : สำนักงานโรคติดต่อ. 2552.
- [3] **กระทรวงสาธารณสุข**. *แผนการตรวจราชการและนิเทศงานระดับกระทรวง*. กรุงเทพฯ : สำนักโรคติดต่อวิทยา กระทรวงสาธารณสุข. 2551.
- [4] ปวีร์วรรณ แสงพิทักษ์. *การมีส่วนร่วมในโครงการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2551.
- [5] ภพธร จิตมั่น. *การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีสภาเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2543.